

JAWAPAN

BAB
2

Zaman Air Batu

PBD 2.1 Dunia Kita

1. (a) ✓
(b) X
(c) ✓
(d) X
(e) ✓
2. (a) Sloth
(b) Wolly mammoth
(d) Harimau bertaring panjang
(c) Bison occidentalis
3. (a) hidupan
(b) tawar ; ikan
(c) Jurassic ; dinosaurus
(d) pupus ; bentuk
(e) air laut ; kucing
(f) daratan ; lautan
4. A – Benua Amerika Utara
B – Benua Amerika Selatan
C – Benua Afrika
D – Benua Eropah
E – Benua Asia
F – Lautan Atlantik
G – Lautan Hindi
H – Lautan Pasifik Utara

PBD 2.2 Zaman Air Batu

5. (a) A
(b) B
(c) B
(d) A
(e) A
(f) B
(g) A
6. (a) Milutin Milankovitch
(b) Menyebabkan berlakunya pelbagai perkembangan dan perubahan pada Zaman Air Batu.
(c) Apabila bumi menghampiri matahari, suhu bumi menjadi panas dan menyebabkan berlakunya kecairan air batu.
7. (a) 23 juta – 5 juta ; fizikal ; mamalia ; panas
(b) 5.3 juta – 2.6 juta ; Miosen ; savana ; Panama ; dataran tinggi
(c) 2.5 juta – 10,000 ; glasier ; api ; binatang ; Australia
(d) 10,000 tahun ; kemajuan ; pertanian ; kunieform ; pentadbiran

PBD

2.3 Garis Masa Zaman Air Batu

8. (a) Holosen
(b) Pleistosen
(c) Pliosen
(d) Miosen
9. (a) Deinotherium
(b) Dipterus
(c) Trilobite
(d) Eurypterids
(e) Hyracotherium
(f) Stegosaurus
(g) Diatryma
(h) Coiled Cephalopod

PBD

2.4 Ciri-ciri Zaman Air Batu Akhir

10. (a) Suhu dunia terlalu sejuk. Dunia dilitupi salji terutama di kawasan kutub dan benua Eropah.
(b) Permukaan air laut membeku. Paras air laut rendah. Pulau-pulau bersambung dengan tanah besar. Memudahkan manusia dan binatang bermigrasi.
(c) Binatang seperti mamot berbulu, badak, kuda, dan singa tinggal di kawasan tanah pamah yang sejuk.
(d) Tumbuhan utama ialah rumput dan tumbuhan renik yang menjalar.
(e) Terdapat manusia yang tinggal di kawasan tanah pamah yang sejuk dan hidup secara nomad dan memburu binatang.
(f) Permukaan air laut membeku menyebabkan sebahagian besar bumi dilitupi salji.

PBD

2.5 Perubahan Zaman Air Batu Akhir

11. (a) (i) Batu
(ii) Tanah
(b) (i) Perubahan rupa bentuk fizikal bumi
(ii) Perubahan paras air laut dengan kedalaman 100 meter
(c) (i) Great Lakes, Kanada
(ii) Tasik Dayang Bunting, Malaysia
(d) (i) Sloth
(ii) Mamot
12. (a) Holosen
(b) iklim
(c) sungai
(d) Pleistosen
(e) Afrika
(f) suhu
(g) sejuk
(h) radiasi

- 13.** (a) daratan
 (b) Pentas Sunda
 (c) fizikal
 (d) budaya
 (e) Melayu
 (f) sungai dan tasik
 (g) Selat Melaka
 (h) Zaman Holosen

14. Aktiviti PAK-21 berdasarkan pemerhatian guru.

Power PT3

Bahagian A

1. D	2. C	3. C	4. C	5. C
6. A	7. A	8. A	9. D	10. C

Bahagian B

- 1.** (a) (i) Kimia / arkeologi
 (ii) Geologi / fizik / paleontologi
 (b) (i) Tiada kehidupan
 (ii) Air laut masih tawar. Wujud hidupan seperti ikan dan amfibia.
 (c) (i) Mengetahui sejarah bumi.
 (ii) Membantu manusia menghadapi cabaran pada masa depan.
 (iii) Bersyukur dengan keunikan bumi.
 (iv) Menjaga bumi daripada pencemaran dan kemasuhanan.
- 2.** (a) (i) Perubahan rupa bentuk fizikal bumi.
 (ii) Kepupusan binatang yang hidup pada Zaman Pleistosen.
 (b) (i) Pembakaran terbuka
 (ii) Kegiatan perindustrian
 (iii) Penebangan hutan secara haram
 (iv) Pembakaran minyak daripada enjin kenderaan
 (c) (i) Mengamalkan kitar semula.
 (ii) Mengurangkan penggunaan beg plastik.
 (iii) Menggunakan air dan elektrik dengan berhemah.
 (iv) Tidak membuang sampah merata-rata.

Bahagian C

- 1.** (a) (i) Suhu dunia terlalu sejuk. Dunia dilitupi salji. Terutama di kawasan kutub dan Benua Eropah.

(ii) Permukaan air laut membeku. Paras air laut rendah. Pulau-pulau bersambung dengan tanah besar. Memudahkan manusia dan binatang bermigrasi.

- (b) Perkembangan yang berlaku pada Zaman Air Batu Akhir memberi kesan kepada Asia Tenggara. Dua kesan penting ialah kenaikan paras air laut di Pentas Sunda dan pergerakan manusia di sekitarnya. Sejak 17,000 – 20,000 tahun dahulu, paras air laut naik antara 100 hingga 120 meter. Pada 10,000 tahun dahulu, Asia Tenggara merupakan kawasan tanah luas terbentang yang menghubungkan daratan dengan kepulauan dikenali sebagai Pentas Sunda. Pentas Sunda menjadi tunjang kebinaan di Asia Tenggara. Pentas Sunda merupakan daratan yang mempunyai kawasan tanah rendah di antara pulau-pulau yang wujud pada hari ini. Kepulauan Sumatera, Jawa, dan Borneo terletak di atas Pentas Sunda. Kawasan yang dihubungkan melalui daratan seluas 3.2 juta kilometer persegi menyatakan Burma (Myanmar), Thailand, Laos, Kemboja, Vietnam, Semenanjung Tanah Melayu, Borneo, dan Singapura. Negara-negara di Asia Tenggara memiliki ciri-ciri fizikal dan hidupan yang hampir sama. Manusia di Asia Tenggara mempunyai persamaan dari segi kepercayaan, asal usul keturunan, bahasa, dan budaya.
- (c) Menubuhkan Kelab Pencinta Sungai. Mengadakan Kempen Cintai Sungai Kita. Melarang pembuangan sampah-sarap ke dalam sungai. Membersihkan dan memelihara sungai yang tercemar. Mengenakan tindakan tegas ke atas mereka yang membuang sisa toksid ke dalam sungai. Membuat aduan kepada pihak berkuasa jika ternampak ada penguasa kilang yang membuat sisa buangan ke dalam sungai. Memupuk nilai murni mencintai sungai sejak dari sekolah rendah lagi.

Power KBAT

1. Kepupusan hutan, pencemaran udara, dan pencemaran air.
2. Merupakan habitat bagi haiwan dan menjadi kawasan tадahan hujan.
3. Tidak membuat sampah merata-rata, mengamalkan kitar semula, mengurangkan penggunaan elektrik, menanam pokok, dan membuat aduan jika ada pihak yang melanggar undang-undang alam sekitar.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
4. Bumi akan ditimpa bencana dan manusia tidak dapat hidup dengan selamat dan selesa.